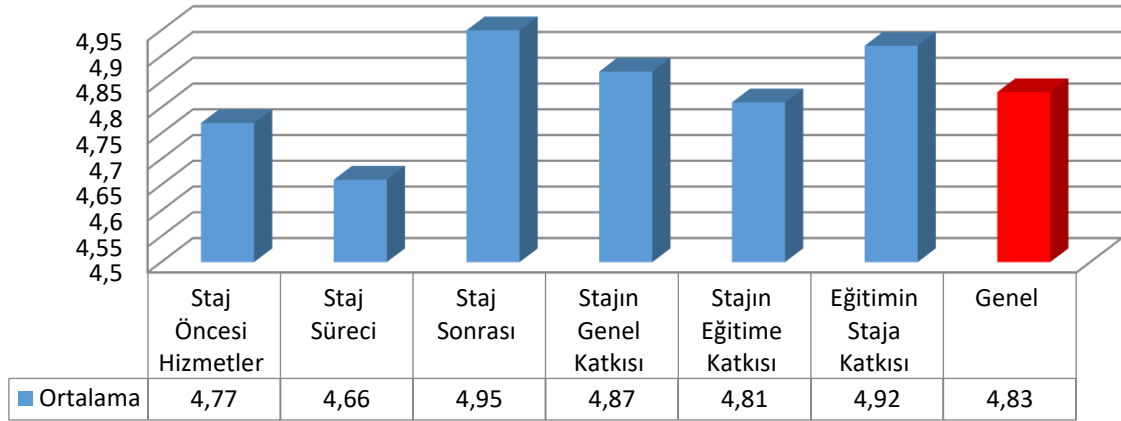

T.C
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
ÖĞRENCİ STAJ DEĞERLENDİRME RAPORU

Turizm İşletmeciliği bölümü 2024 yaz dönemi staj yapan öğrencilerin gerçekleştirmiş olduğu staja ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla mülakatlara dokuz (9) Kadın öğrenci ve sekiz (8) Erkek öğrenci katılım göstermiştir. Sınıflara göre dağılımları incelendiğinde dört (4) öğrenci birinci sınıf, on (10) öğrenci üçüncü sınıf ve üç (3) öğrenci dördüncü sınıf olmak üzere toplam 17 öğrenci ile anket uygulanmış olup sonuçlar tablo 1, tablo 2’de ve grafik 1’de sunulmuştur. Bununla birlikte, staj yapan öğrencilerin işverenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar ise tablo 3’te yer almıştır.

1. 2024 Yılı Staj Memnuniyet Düzeyleri

2024 yılı yaz döneminde staj yapan Turizm İşletmeciliği Bölümü öğrencilerinin staj uygulamalarına ilişkin memnuniyet düzeyleri altı temel boyut açısından incelenmiştir. Bu boyutlar, staj öncesi hizmetler, staj süreci, staj sonrası hizmetler, stajın genel katkısı, eğitimin staja katkısı ve stajın eğitime katkısı şeklindedir. Buna ilişkin bulgular grafik 1’de sunulmuştur.

Grafik 1: 2024 Yılı Staj Memnuniyet Düzeyinin Boyutlar Açısından Karşılaştırılması

Grafik 1 incelendiğinde, genel olarak, 2024 yaz dönemine ilişkin öğrencilerin staj memnuniyet düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin en yüksek memnuniyet duyduğu boyutun staj sonrası hizmetler boyutunun olduğu tespit edilmiştir ($\bar{x}$: 4,95). Öğrencilerin diğer boyutlara kıyasla daha düşük memnuniyet bildirdiği boyut ise staj süreci boyutunun ($\bar{x}$: 4,66) olduğu saptanmıştır.

2. 2024 Yaz Döneminde Stajını Uygulamalı Olarak Gerçekleştiren Öğrencilerin Staj Uygulamasına İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi

Tablo 1’de Turizm İşletmeciliği bölümü öğrencilerinin 2024 yaz dönemi staj memnuniyet düzeylerinin alt boyutlar açısından yıllara göre karşılaştırılması sunulmuştur. Buna göre stajın her aşamasına ilişkin memnuniyet düzeylerinin yıllara göre değişimi ortaya konmaktadır.

Tablo 1: 2024 Yaz Stajı Öğrenci Memnuniyet Düzeyleri ve 2021-2022-2023-2024 Memnuniyet Düzeylerinin Karşılaştırılması

İfadeler		2021(28)		2022 (14)		2023(10)		2024(17)	
		$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$	$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$	$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$	$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$
Staj Öncesi Hizmetler	Stajın temel amacı hakkında açıklamalar yapıldı.	4,04	4,10	4,35	4,27	4,1	3,9	4,94	4,77
	Stajın süresi, gerçekleştirilebilecek dönemler ve koşulları hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,18		4,57		4,3		4,88	
	Staj danışmanlığı hizmetlerinin kapsamı tam olarak açıklandı.	4,11		4,14		4,1		4,76	
	Staj yapabileceğim işletmeler konusunda bilgilendirme yapıldı.	4,14		4,28		4,5		4,88	
	Staj başvuru tarihleri hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.	4,14		4,64		4,3		4,88	
	Staj esnasında (stajımı yaparken) yapmam gereken işlemler hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,14		4,14		3,8		4,82	
	Staj dosyasının nasıl doldurulacağı hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,07		3,92		3,4		4,41	
	Staj bitiminde teslim edilmesi gereken evrakların doldurulması konusunda bilgilendirme yapıldı.	4,07		4,21		3,7		4,59	
	Staj evraklarının hangi tarihler arasında ve kime teslim edileceği önceden belirtildi.	4,11		4,14		3,9		4,82	
	Staj kapsamında yapılan sigorta hizmetinin içeriği aktarıldı.	4,00		4,21		3,9		4,82	
	Yurtdışı staj işlemleri hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,11		4,07		2,8		4,65	
	Staj süreçleri hakkında fakülte web-sayfasında ve duyuru panolarında bilgilendirmeler mevcuttu	4,11		4,64		4		4,88	
Staj Süreci	STAJ ESNASINDA		3,97		4,22		3,90		4,66
	İşletmeye ilk gittiğimde oryantasyon eğitimi verildi.	4,18		4,07		4,2		4,65	
	Stajda yasal olarak belirtilen ücreti aldım.	3,79		4		4,8		4,82	
	Çalışma saatlerim yasalarla belirlenen çerçevede idi (günlük 8 saat).	4,36		4,50		3,7		4,41	
	Haftada en az bir gün izin kullanıyordum.	4,61		4,57		4,6		4,24	
	Okul tarafından yapılan sigortanın yanı sıra işletme tarafından sigorta yapıldı.	3,54		3,28		3		4,53	
	İşletmenin yeme-içme olanakları yeterliydi.	4,11		4,42		4,3		4,71	
	İşletmenin barınma olanakları yeterliydi.	3,75		4,00		3,3		4,82	
	İşletmenin ulaşım (servis) olanakları yeterliydi.	3,86		4,21		3,7		4,94	
	Yöneticilerim bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.	3,89		4,28		4		4,82	
	Mesai arkadaşlarım bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.	3,86		4,42		3,8		4,65	
	Stajyer olduğum için ekstra (görevim dışında) görevler verilmedi.	3,79		4,28		3,2		4,65	
	Yaşadığım sorunları yöneticilerime rahatça bildirebiliyordum.	4,00		4,42		3,9		4,88	
	Yaşadığım sorunlar için okuldaki staj danışmanıma rahatça ulaşabiliyordum.	3,79		4,42		4,3		4,59	
Staj Sonrası	STAJ BİTİMİNDE.....		4,0		4,56		4,23		4,95
	Gerekli evrakların teslimi konusunda staj danışmanı yardımcı oldu.	4,21		4,21		4,2		4,88	
	Staj evrakları önceden belirtilen tarihler arasında toplandı.	4,39		4,28		4,6		5,00	
	Staj değerlendirme toplantısının (mülakat) tarihi hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.	4,36		4,42		4,3		4,94	
	Staj değerlendirme toplantısı önceden belirtilen tarih ve saatte gerçekleştirildi.	4,43		4,78		4,2		4,94	
	Staj değerlendirme toplantısında (mülakatında) tarafıma objektif ve adil davranıldı.	4,54		4,78		4		4,94	
	Stajıma ilişkin değerlendirme sonucu tarafıma duyuru yoluyla bildirildi.	4,50		4,57		4,1		5,00	
Stajın Genel Değerlendirmesi	STAJ UYGULAMASI.....		4,21		4,07		4		4,88
	Almış olduğum teorik eğitimi uygulama imkânı bulmama katkı sağladı.	4,21		4,07		4		4,88	

	Sektörü tanıma olanağı bulmama katkı sağladı.	4,18	4,07	4,35	4,07	3,9	3,8	5,00	4,87
	Alanımla ilgili yeni gelişmeleri uygulama düzeyinde görebilmeme katkı sağladı.	4,04		4,28		3,9		5,00	
	Yabancı dilimi geliştirmeme katkı sağladı.	3,79		3,57		3,2		4,65	
	Mesleğimi daha çok sevmeme fayda sağladı.	3,86		3,92		3,6		4,76	
	Farklı kültürlerle ve insanlarla iletişim kurmama katkı sağladı.	4,18		4,14		4		4,94	
	Farklı kültürleri daha yakından tanıma fırsatı bulmamda katkı sağladı.	4,21		4,21		4		4,82	
Stajın Eğitime Katkısı	YAPMIŞ OLDUĞUM STAJIN:.....								
	Verilen derslerin (müfredatın) önemini daha iyi anlamama faydası oldu.	4,14	4,09	4,28	4,36	3,5	3,72	4,76	4,81
	Derslerde anlatılmak istenileni daha kolay anlamamda faydası oldu.	4,07		4,57		3,9		4,65	
	Arkadaşlarımla daha kolay iletişim kurmama faydası oldu.	4,04		4,21		3,6		4,88	
	Derslerin mesleki gelişimime olan katkısını daha iyi anlamama faydası oldu.	4,11		4,35		3,8		4,82	
	Akademik/mesleki kariyerimi daha iyi planlamama faydası oldu.	4,11		4,42		3,8		4,94	
Eğitimin Staja Katkısı	STAJ ÖNCESİ OKULDA ALDIĞIM EĞİTİM								
	Staj kapsamındaki görev ve işleri daha kolay gerçekleştirmeme katkı sağladı.	4,29	4,19	4,14	4,31	3,6	3,7	4,82	4,92
	Turizm çalışanlarının gerçekleştirdiği işleri ve işlemleri önceden öğrenmeme katkı sağladı.	4,29		4,28		3,6		4,94	
	Günlük işlere kolaylıkla adapte olmama katkı sağladı.	4,35		4,21		3,8		4,94	
	Turistler ile yabancı dilde daha rahat konuşma ve anlaşmama katkı sağladı.	4,11		3,85		3,5		4,82	
	Turistlere nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.	4,21		4,14		3,9		4,94	
	Yöneticilerime nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.	4,21		4,57		3,6		4,88	
	İşletmede daha çok sorumluluk almama katkı sağladı.	4,14		4,57		3,6		5,00	
	İşletmede disiplinli ve planlı bir şekilde çalışmama katkı sağladı.	4,18		4,57		4		4,94	
	Yöneticilerim tarafından daha çok takdir görmeme katkı sağladı.	4,04		4,50		3,7		5,00	
	GENEL KATKI	4,25		4,11		4,29		4,83	

$\bar{x}$: Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum $\leftarrow \rightarrow$ 5: Kesinlikle katılıyorum.

Tablo 1 incelendiğinde 2024 Yılı Memnuniyet düzeylerinin tüm boyutlar için 4,60'ın üzerinde aritmetik ortalamaya sahip olduğu belirlenmiştir.

Staj Öncesi Hizmetler: 2024 yılında bu boyut için öğrencilerin memnuniyet düzeyinin ($\bar{x}$:4,77) oldukça yüksek olduğu ve önceki yıllara göre anlamlı bir artış gösterdiği görülmüştür. Özellikle staj başvuru tarihleri ve süreçleri hakkında bilgilendirme, öğrenciler tarafından olumlu değerlendirilmiştir. En olumlu görüş bildirdikleri ifadeler “Stajın temel amacı hakkında açıklamalar yapıldı ($\bar{x}$: 4,94)”, “Stajın süresi, gerçekleştirilebilecek dönemler ve koşulları hakkında bilgilendirme yapıldı. ($\bar{x}$: 4,88)”, “Staj başvuru tarihleri hakkında önceden bilgilendirme yapıldı ($\bar{x}$: 4,88)” ve “ Staj süreçleri hakkında fakülte web-sayfasında ve duyuru panolarında bilgilendirmeler mevcuttu ($\bar{x}$: 4,88).” olmuştur. Öğrencilerin diğer ifadelerle kıyasla daha düşük olumlu görüş ($\bar{x}$: 4,41) bildirdikleri ifade ise “Staj dosyasının nasıl doldurulacağı hakkında bilgilendirme yapıldı.” yargısı olmuştur.

Staj Süreci: Bu boyutta 2024 yılı memnuniyet düzeyi ($\bar{x}$: 4,53) ile 2023 yılına göre artış göstermiştir. En olumlu görüş bildirdikleri ifade “İşletmenin ulaşım (servis) olanakları

yeterliydi ($\bar{x}$: 4,94)” olurken, Öğrencilerin diğer ifadelere kıyasla daha düşük olumlu görüş ($\bar{x}$: 4,41) bildirdikleri ifade ise “Çalışma saatlerim yasalarla belirlenen çerçevede idi (günlük 8 saat)” yargısı olmuştur.

Staj Sonrası Hizmetler: 2024 yılı verileri, staj sonrası hizmetlere ilişkin memnuniyet düzeyinin en yüksek olduğu yıl olduğunu göstermektedir ($\bar{x}$: 4,95). Staj evraklarının zamanında teslimi ($\bar{x}$: 5,00) ve değerlendirme toplantılarının adil şekilde yürütülmesi ($\bar{x}$: 4,94), öğrencilerin memnuniyet düzeyini artırmıştır. Bu boyut 2024 yılında önceki yıllara göre sürekli bir yükseliş göstermiş ve genel memnuniyetin en yüksek boyutu olmuştur.

Stajın Genel Katkısı: 2024 yılı itibarıyla, stajın öğrenciler için genel katkısı boyutunda memnuniyet düzeyi ($\bar{x}$: 4,83) belirlenmiştir. Öğrenciler, sektörü tanıma ve alanlarındaki yenilikleri uygulama düzeyinde görme fırsatlarını memnuniyetle karşılamıştır ($\bar{x}$: 5,00). Teorik bilginin pratiğe aktarılmasına ilişkin olumlu değerlendirmeler yapılmıştır.

Stajın Eğitime Katkısı: Stajın eğitime katkısı boyutunda 2024 yılı memnuniyet düzeyi ($\bar{x}$: 4,81) önceki yıllara kıyasla bir artış göstermiştir.

Eğitimin Staja Katkısı: Eğitimin staja katkısı boyutunda, 2024 yılı memnuniyet düzeyi ($\bar{x}$: 4,92) önceki yıllara kıyasla büyük bir artış olduğu tespit edilmiştir.

3. 2024 Yaz Dönemi Stajı Yapılan Şehir, Turizm İşletmesi ve Bölüm Hakkındaki Verilerin İncelenmesi

Turizm İşletmeciliği Bölümü öğrencilerinin 2024 yaz döneminde gerçekleştirdikleri stajların yapıldığı şehirler, turizm işletmesi türleri ve çalıştıkları bölümler hakkındaki bulgular tablo 2’de sunulmuştur. Bu veriler, staj uygulamasının coğrafi dağılımı, tercih edilen işletme türleri ve bölümler arasındaki seçim eğilimlerini anlamak için önem taşımaktadır.

Tablo 2: 2024 Yaz Dönemi Stajı Yapılan Şehir, Turizm İşletmesi Türü ve Bölüm Hakkındaki Veriler

Staj Yapılan Şehir	n(17)	Staj Yapılan Turizm İşletmesi	n(17)	Staj Yapılan Bölüm	n(17)
Antalya	8	Beş Yıldızlı Otel	9	Muhasebe	1
Afyon	4	Dört Yıldızlı Otel	2	Ön Büro	3
İzmir	4	A Sınıfı Seyahat Acentası	6	Kat Hizmetleri	3
Muğla	1			Yiyecek-İçecek ve Mutfak	4
				Satış	1
				Operasyon	5
Toplam	17	Toplam	17	Toplam	17

Tablo 2 incelendiğinde 2024 yaz döneminde 17 öğrenci, farklı şehirlerdeki turizm işletmelerinde staj yapmıştır. Staj yeri olarak öğrenciler tarafından en çok (8 öğrenci (%47)) tercih edilen şehir Antalya ili olmuştur. İzmir ve Afyon illerinde staj yapan öğrenci sayısı ise eşittir (4'er öğrenci). Muğla ilinde ise 1 öğrenci (%6) staj yapmıştır.

Öğrenciler, farklı türlerdeki işletmelerde staj yapmıştır. İşletme türlerine göre dağılım şu şekildedir. Beş Yıldızlı Otelde 9 öğrenci (%53), Dört Yıldızlı Otelde 2 öğrenci (%12), A Sınıfı Seyahat Acentasında ise 6 öğrenci (%35) staj yapmıştır.

Öğrenciler, staj yaptıkları işletmelerin farklı bölümlerinde görev almışlardır; Ön Büro'da 3 öğrenci (%18), Kat Hizmetleri departmanında 3 öğrenci (%18), Yiyecek-İçecek ve Mutfak departmanında 4 öğrenci (%24), Muhasebe ve Satış departmanında 2 öğrenci (%12) ve seyahat acentalarında operasyon biriminde ise 5 öğrenci (%29) staj yapmıştır.

4. 2024 Yaz Dönemi Yaz Stajı Yönetici Değerlendirme Sonuçlarının İncelenmesi

2024 yaz döneminde staj yapan Turizm İşletmeciliği Bölümü öğrencilerinin işverenler tarafından değerlendirildiği sonuçlar, yöneticilerin stajyerlerle ilgili genel memnuniyet düzeylerini ve bu memnuniyetin farklı boyutlar açısından dağılımını kapsamaktadır. Değerlendirme sonuçları, 100 üzerinden yapılan puanlama ve bu puanların aritmetik ortalaması ($\bar{x}$) esas alınarak analiz edilmiştir. Yöneticilerin görüşleri, stajyerlerin işe yönelik tutum ve davranışlarından mesleki bilgi düzeyine kadar farklı kriterlerde değerlendirilmiştir.

Tablo 3: 2024 Yaz Dönemi Staj Yapan Öğrencilerin İşverenler Tarafından Değerlendirilmesi

Boyutlar		İfadeler	*Puanlama		$\bar{x}$	
İşe yönelik tutum ve davranışlar			2023(10))	2024(17)	2023(10)	2024(17)
[2023] 97,18 ($\bar{x}$: 4,86))	[2024] 94,99 ($\bar{x}$: 4,74]	İnisiyatif alma	94,37	93,68	4,72	4,68
		İşe karşı ilgi ve özen	99,37	90,00	4,97	4,50
		İşe devam ve dakiklık	98,75	97,10	4,94	4,85
		Zamanı verimli kullanma	95,62	95,00	4,78	4,75
		Sorumluluk kabul etme	96,87	98,00	4,84	4,90
		Talimatları yerine getirme	100	97,42	5	4,87
		Kaynakları etkin kullanma	95	96,76	4,75	4,84
		Dış görünüm	97,5	92,00	4,88	4,60
Kişisel özellik ve yetkinlikler						
[2023] 97,48 ($\bar{x}$: 4,83)	[2024] 96,77 ($\bar{x}$: 4,73]	Kendine Güven	99,37	98,70	4,97	4,94
		Yaratıcılık	97,5	96,89	4,88	4,84
		Liderlik özellikleri	93,75	94,66	4,73	4,73
		Yeniliklere açık olma	98,12	97,34	4,69	4,87
		Teknolojiye yakınlık	98,75	96,30	4,91	4,81
İletişim becerisi						
[2023] 96,87 ($\bar{x}$: 4,84)	[2024] 97,04 ($\bar{x}$: 4,87]	Amiriyle iletişim	95	96,20	4,75	4,81
		İş arkadaşlarıyla iletişim	97,5	100	4,88	5,00
		Müşteriyle iletişim	98,12	96,00	4,91	4,80
Mesleki bilgi düzeyi						
[2023] 97,34 ($\bar{x}$: 4,86)	[2024] 96,85 ($\bar{x}$: 4,83]	Problem çözebilme yeteneği	95,62	95,00	4,78	4,75
		Takım çalışmalarına yakınlık	99,37	98,54	4,97	4,93
		Mesleki/teknik bilgi düzeyi	96,25	96,00	4,50	4,80
		İş standartlarına uygunluk	98,12	97,88	4,75	4,89
Genel Memnuniyet			97,24	96,17	4,85	4,80

*: 100 puan üzerinden, $\bar{x}$: Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum ←---→ 5: Kesinlikle katılıyorum.

Tablo 3 incelendiğinde, 2024 Yılı Genel memnuniyet puanı 96,17 ($\bar{x}$: 4,80) olarak ölçülmüş 2023 yılına ($\bar{x}$: 4,85) kıyasla az bir düşüş göstermiştir. Öğrencilerin çalışma motivasyonu, dakikliği ve takım çalışmasına yatkınlıkları yöneticiler tarafından olumlu değerlendirilmiştir. Bazı yöneticiler, stajyerlerin inisiyatif alma ve yeniliklere açık olma konularında daha fazla desteklenmesi gerektiğini belirtmiştir.

İşe Yönelik Tutum ve Davranışlar; Bu boyut, öğrencilerin işyerindeki sorumlulukları yerine getirme şekillerini değerlendirmektedir. 2024 yılında bu boyutun genel ortalaması $\bar{x}$: 4,74 olarak hesaplanmıştır. Talimatları yerine getirme: $\bar{x}$: 4,87 ile en yüksek puanı almıştır. İşe devam ve dakiklik: $\bar{x}$: 4,85, öğrencilerin iş disiplinine olan bağlılığını göstermektedir. İşe karşı ilgi ve özen: $\bar{x}$: 4,50 ile diğer kriterlere göre görece düşük puan almıştır.

Kişisel Özellikler ve Yetkinlikler; Bu boyut, öğrencilerin bireysel özelliklerini ve yeniliklere uyum becerilerini değerlendirmektedir. 2024 yılında genel ortalama $\bar{x}$: 4,73 olarak kaydedilmiştir. Kendine güven: $\bar{x}$: 4,94 ile bu boyutta en yüksek değerlendirilen kriterdir. Yaratıcılık: $\bar{x}$: 4,84, öğrencilerin iş süreçlerinde çözüm odaklı yaklaşımlar sergilediğini göstermektedir. Liderlik özellikleri: $\bar{x}$: 4,73 ile bu boyutta diğer kriterlerin gerisinde kalmıştır.

İletişim Becerisi; Bu boyut, öğrencilerin iş ortamında kurdukları iletişim kalitesini değerlendirmektedir. İletişim becerisi boyutunun genel ortalaması 2024 yılında $\bar{x}$: 4,87 ile yüksek bir memnuniyet düzeyi göstermiştir. İş arkadaşlarıyla iletişim: $\bar{x}$: 5,00, öğrencilerin ekip içi uyumunun mükemmel bir seviyede olduğunu göstermektedir. Amiriyle iletişim: $\bar{x}$: 4,81, yöneticilerle kurulan etkili iletişimi yansıtmaktadır. Müşterilerle iletişimde daha etkili yaklaşımlar geliştirilmesi gerektiği belirtilmiştir ($\bar{x}$: 4,80) bu boyutta diğer kriterlerin gerisinde kalmıştır.

Mesleki Bilgi Düzeyi; Bu boyut, öğrencilerin mesleki ve teknik bilgi birikimlerini değerlendirmektedir. Mesleki bilgi düzeyi boyutunun genel ortalaması 2024 yılı $\bar{x}$: 4,83'tür. Takım çalışmalarına yatkınlık: $\bar{x}$: 4,93 ile bu boyutun en yüksek puanlanan kriteridir. İş standartlarına uygunluk: $\bar{x}$: 4,89 'dur.